

Brussel, 17 mei 2023
(OR. en)

9561/23

PI 72
AUDIO 50
CULT 66
DIGIT 95
SPORT 19

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	15 mei 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	C(2023) 2853 final
Betreft:	AANBEVELING VAN DE COMMISSIE van 4.5.2023 over de bestrijding van onlinepiraterij van sport- en andere live-evenementen

Hierbij gaat voor de delegaties document C(2023) 2853 final.

Bijlage: C(2023) 2853 final

Brussel, 4.5.2023
C(2023) 2853 final

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 4.5.2023

over de bestrijding van onlinepiraterij van sport- en andere live-evenementen

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 4.5.2023

over de bestrijding van onlinepiraterij van sport- en andere live-evenementen

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 292,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Sport- en andere live-evenementen zoals concerten dragen bij tot de bevordering van een divers Europees cultureel landschap. Zij spelen ook een belangrijke rol bij het samenbrengen van burgers en het bieden van een gemeenschapsgevoel. De organisatie van dergelijke evenementen en de rechtstreekse uitzending en doorgifte ervan vereisen aanzienlijke investeringen en dragen bij tot de economische groei en het scheppen van banen in de Unie.
- (2) Zoals vermeld in de resolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2021 over de uitdagingen voor organisatoren van sportevenementen in de digitale omgeving¹ en zoals blijkt uit recente studies², is de waarde van de meeste live-sportevenementen het hoogst op het moment van de live-uitzending en gaat die waarde verloren wanneer het evenement voorbij is. Daarom kan ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen tot aanzienlijke inkomstenderving leiden voor zowel organisatoren van sportevenementen als omroeporganisaties en zo de levensvatbaarheid van de door hen aangeboden diensten ondermijnen. Het Europees Parlement heeft gewezen op de behoefte aan efficiënte oplossingen voor live-sportevenementen en ook opgemerkt dat organisatoren van sportevenementen tegelijkertijd moeten bijdragen aan een Europees sportmodel dat bijdraagt tot de ontwikkeling van sport en in overeenstemming is met sociale en educatieve doelstellingen. Deze aanbeveling is het vervolg op die resolutie en beveelt maatregelen aan die de lidstaten en de marktdeelnemers worden aangemoedigd te nemen.
- (3) Soortgelijke overwegingen gelden voor live-uitzendingen van andere evenementen die vanwege hun specifieke aard de grootste belangstelling van het publiek trekken en het grootste deel van hun waarde genereren tijdens hun rechtstreekse uitzending. Het gaat hier bijvoorbeeld om live-uitzendingen van culturele evenementen zoals concerten, opera, musicals, theatervoorstellingen of spelshows. Economische schade die wordt veroorzaakt door piraterij van live-evenementen omvat het verlies van inschrijvingsgelden en toegangstickets van gebruikers en reclame-inkomsten, waardoor alle belanghebbenden die betrokken zijn bij de waardeketen van het live-evenement worden getroffen.

¹ P9_TA(2021)0236.

² Challenges facing sports event organisers in the digital environment. European added value assessment, Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, december 2020.

Illegal IPTV in the European Union. Economic, Legal and Technical analysis Report, EUIPO, juli 2019.

Live event piracy. Challenges and best practices from online intermediaries to prevent the use of their services for live event piracy, EUIPO, maart 2023.

- (4) Piraterij gebeurt met steeds geavanceerdere middelen waarbij ongeoorloofde doorgiften van live-evenementen ter beschikking worden gesteld van onlinegebruikers via verschillende diensten, zoals illegale IPTV, apps of websites. In 2019 bedroegen de inkomsten uit onlinepiraterij van sportevenementen naar schatting 522 miljoen EUR, waarbij alleen rekening is gehouden met illegale zakelijke modellen die gebaseerd zijn op inschrijvingsgelden van gebruikers³. Het is een wereldwijd fenomeen, waarbij piraterijdiensten live-evenementen steeds vaker streamen via “offshore”-hostingbedrijven om gebruikers in de Unie te bereiken en de blootstelling aan auteursrecht of strafrecht tot een minimum te beperken⁴. De afgelopen jaren is een nieuw soort dienstverlening ter ondersteuning van piraterij ontwikkeld, de zogenaamde “piracy-as-a-service”, die een reeks kant-en-klare diensten biedt waarmee volledig functionerende piraterij eenvoudig op te zetten, te exploiteren en te gelde te maken is. In sommige gevallen spiegelen die inbreukmakende diensten legitieme streamingdiensten. Bovendien hebben exploitanten die ongeoorloofde doorgiften ter beschikking stellen, weerbaarheidsstrategieën ontwikkeld om handhavingsmaatregelen te omzeilen. Daarom moet zorgvuldig toezicht worden gehouden op de ontwikkeling van nieuwe vormen van piraterij en weerbaarheidsstrategieën, die ook van invloed kunnen zijn op andere soorten inhoud en op het vermogen van rechthebbenden om hun rechten doeltreffend te doen gelden, met name rekening houdend met de technologische veranderingen en nieuwe bedrijfsmodellen.
- (5) Ongeoorloofde onlinedoorgifte van live-evenementen begint met het illegaal onderscheppen en opvangen van het niet-openbare omroepsignaal of van het omroepsignaal dat vervolgens door verschillende aanbieders van tussenhandelsdiensten via verschillende interfaces (websites, apps, IPTV) aan de eindgebruikers wordt doorgegeven. Diensten van aanbieders die hoogwaardige oplossingen aanbieden, zoals specifieke serverproviders, kunnen worden gebruikt voor ongeoorloofde doorgifte. Bovendien kunnen diensten die zich hoger in de transmissieketen bevinden, zoals contentdistributienetwerken of reverse proxy’s, door exploitanten van ongeoorloofde doorgifte worden misbruikt om dergelijke doorgifte te leveren of de bron van ongeoorloofde doorgiften af te schermen. Verder downstream bieden aanbieders van internettoegang internetconnectiviteit aan eindgebruikers aan en fungeren zij als toegangspoort tot alle inhoud die online beschikbaar is.
- (6) Gezien de structuur van het internet, de respectieve rollen van de verschillende soorten tussenhandelsdiensten en de technologische middelen waarover zij beschikken, kunnen aanbieders van dergelijke diensten een cruciale rol spelen bij het bijstaan van houders van rechten en nationale autoriteiten om de toegang tot ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen te verwijderen of te blokkeren. Derhalve moeten doeltreffende oplossingen worden gevonden die zijn aangepast aan de respectieve functies van de verschillende soorten aanbieders van tussenhandelsdiensten, in overeenstemming met het Unierecht, met name met de verschillende verplichtingen die van toepassing zijn op aanbieders van tussenhandelsdiensten uit hoofde van Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad⁵, om hen in

³ Challenges facing sports event organisers in the digital environment. European added value assessment, Onderzoeksdienst van het Europees Parlement, december 2020.

⁴ Live event piracy. Challenges and best practices from online intermediaries to prevent the use of their services for live event piracy, EUIPO, maart 2023.

⁵ Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaaldienstenverordening) ([PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1](#)).

staat te stellen ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen prompt te verwijderen of ontoegankelijk te maken.

- (7) Het Unierecht voorziet reeds in diverse instrumenten ter bestrijding van ongeoorloofde doorgifte van door auteursrecht en naburige rechten beschermde content. Overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Richtlijn 2001/29/EG⁶ en de artikelen 9 en 11 van Richtlijn 2004/48/EG⁷ van het Europees Parlement en de Raad kunnen houders van rechten met name een rechterlijk bevel vorderen tegen inbreukmakers of tussenpersonen wier diensten door een derde worden gebruikt om inbreuk te maken op een auteursrecht of naburige rechten. Daarnaast biedt Verordening (EU) 2022/2065 een algemeen kader om een veilige, voorspelbare en betrouwbare onlineomgeving te waarborgen, waarbij de verspreiding van illegale online-inhoud wordt aangepakt. Met dit kader worden de regels voor de meldings- en actiemechanismen geharmoniseerd en wordt de verwerking van meldingen die aan aanbieders van hostingdiensten worden verzonden, gestroomlijnd. In de praktijk hangt de uitvoering van beschikbare rechtsmiddelen af van de aard van de aanbieders van tussenhandelsdiensten. Bepaalde tussenhandelsdiensten, zoals aanbieders van hostingdiensten, kunnen maatregelen nemen om de door hen gehoste illegale content te verwijderen of ontoegankelijk te maken na ontvangst van een melding, terwijl andere, zoals aanbieders van internettoegang, zonder afbreuk te doen aan verdere vrijwillige maatregelen, alleen verplicht zijn te handelen op basis van een door een gerechtelijke of administratieve autoriteit gegeven bevel om de toegang van eindgebruikers tot inbreukmakende inhoud te verhinderen.
- (8) Sportevenementen worden als zodanig niet beschermd door auteursrechten en naburige rechten. Organisatoren van sportevenementen worden niet erkend als houders van rechten uit hoofde van het auteursrecht van de Unie en kunnen bijgevolg in beginsel geen gebruikmaken van de rechten en rechtsmiddelen die uit hoofde van de wetgeving van de Unie inzake intellectuele eigendom, met name krachtens Richtlijn 2004/48/EG, bestaan, tenzij zij op contractuele basis houder zijn van de rechten van andere rechthebbenden of intellectuele-eigendomsrechten genieten die krachtens intern recht zijn toegekend.
- (9) Organisatoren van sportevenementen kunnen in bepaalde lidstaten specifieke bescherming genieten uit hoofde van de nationale wetgeving. De mogelijkheid voor de lidstaten om sportevenementen op nationaal niveau te beschermen, in voorkomend geval op grond van de bescherming van intellectuele eigendom, is erkend in de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie. In sommige lidstaten hebben organisatoren van sportevenementen, naast omroeporganisaties, toegang tot rechtsmiddelen die hen in staat stellen op te treden tegen ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen.
- (10) Bovendien genieten omroeporganisaties verschillende rechten uit hoofde van de Uniewetgeving op grond waarvan zij actie kunnen ondernemen tegen ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen.

⁶ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij ([PB L 167 van 22.6.2001, blz. 10](#)).

⁷ Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten ([PB L 157 van 30.4.2004, blz. 45](#)).

- (11) Aangezien er op het niveau van de Unie geen specifieke rechten en rechtsmiddelen bestaan die van toepassing zijn op sportevenementen, is het voor organisatoren van sportevenementen vaak moeilijk om tijdig op te treden tegen ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen. Om te voorkomen dat de live-uitzending van sportevenementen waarde verliest, moeten de lidstaten worden aangemoedigd om ervoor te zorgen dat organisatoren van sportevenementen toegang hebben tot rechtsmiddelen die hen in staat stellen zeer snel de ongeoorloofde doorgifte ontoegankelijk te maken. In sommige gevallen hebben organisatoren van sportevenementen evenwel ook baat bij de rechten en rechtsmiddelen van Richtlijn 2004/48/EG, aangezien aan hen krachtens intern recht intellectuele-eigendomsrechten zijn toegekend. In die gevallen worden de lidstaten aangemoedigd te overwegen of en in welke mate de aanbevelingen betreffende ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen ook van toepassing zijn op die organisatoren van sportevenementen.
- (12) Rechtstreekse uitzending van andere evenementen dan sport wordt in het algemeen beschermd door auteursrechten en naburige rechten die krachtens de Uniewetgeving worden toegekend aan auteurs, uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen, filmproducenten en omroeporganisaties. In geval van deze rechten kunnen rechthebbenden zich steeds beroepen op de rechtsmiddelen waarin is voorzien in Richtlijn 2001/29/EG, Richtlijn 2004/48/EG en Verordening (EU) 2022/2065. Dit geldt ook voor organisatoren van sportevenementen aan wie krachtens intern recht intellectuele-eigendomsrechten zijn toegekend. Het is belangrijk ervoor te zorgen dat de rechtsmiddelen waarover rechthebbenden beschikken, snel optreden mogelijk maken, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke aard van de live-uitzending van een evenement, met name het tijdsgevoelige element ervan.
- (13) Het doel van deze aanbeveling is onlinepiraterij van sport- en andere live-evenementen tegen te gaan. Wat live-sportevenementen betreft, is het dan ook noodzakelijk de lidstaten en alle relevante belanghebbenden aan te moedigen doeltreffende maatregelen te nemen tegen ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen, en tegelijkertijd de nodige waarborgen met betrekking tot de bescherming van de grondrechten te garanderen.
- (14) Wat andere live-evenementen betreft, moeten de lidstaten en belanghebbenden worden aangemoedigd de bestaande rechtsmiddelen tegen inbreuken op het auteursrecht toe te passen op een wijze die rekening houdt met het specifieke karakter van live-uitzendingen.
- (15) De samenwerking tussen organisatoren van sportevenementen, houders van rechten, aanbieders van tussenhandelsdiensten en overheidsinstanties moet worden bevorderd.
- (16) Deze aanbeveling is niet van toepassing op enig legaal gebruik van content. Met name moet de ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen worden onderscheiden van elk gebruik van content die door het auteursrecht en naburige rechten is beschermd overeenkomstig eventuele beperkingen of uitzonderingen uit hoofde van Richtlijn 2001/29/EG of Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad⁸, zoals audioclips of video's die worden gedeeld onder en door personen die deel uitmaken van het publiek van een live-evenement of die door journalisten worden gedeeld om het grote publiek, ook in real time, te informeren. Bovendien is deze

⁸ Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt ([PB L 130 van 17.5.2019, blz. 92](#)).

aanbeveling niet van toepassing op de korte nieuwsverslagen die door omroeporganisaties worden opgesteld overeenkomstig artikel 15 van Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad⁹, bijvoorbeeld door gebruik te maken van korte fragmenten die zijn gekozen uit het signaal van een omroeporganisatie die op basis van exclusiviteit uitzendt.

- (17) Verordening (EU) 2022/2065 bevat regels die van toepassing zijn op tussenhandelsdiensten op de interne markt die relevant zijn in het geval van ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen. Met name bij artikel 16 van Verordening (EU) 2022/2065 worden geharmoniseerde regels inzake “melding en actie” ingevoerd voor aanbieders van hostingdiensten om te zorgen voor een tijdige en zorgvuldige verwerking van meldingen in verband met illegale inhoud. In overweging 52 van die verordening staat dat aanbieders van hostingdiensten tijdig moeten reageren op meldingen, met name door rekening te houden met het type illegale inhoud die wordt gemeld en de urgentie om actie te ondernemen.
- (18) Gezien de specifieke aard van live-evenementen zijn dringende maatregelen van aanbieders van hostingdiensten na ontvangst van een melding van essentieel belang om de schade die door ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen wordt veroorzaakt, tot een minimum te beperken.
- (19) Verordening (EU) 2022/2065 legt onlineplatforms ook aanvullende verplichtingen op om de nodige technische en organisatorische maatregelen te nemen om te verzekeren dat meldingen die gedaan zijn door betrouwbare flaggers, prioritair en onverwijld worden verwerkt en afgehandeld. Andere aanbieders van hostingdiensten vallen niet onder deze verplichtingen; dit mechanisme is evenwel nuttig om verwerking van meldingen over live-evenementen te versnellen. Daarom is het passend om aan te bevelen dat aanbieders van hostingdiensten die geen onlineplatforms zijn, voorrang geven aan meldingen die door betrouwbare flaggers worden ingediend, zodat tijdens de uitzending van een live-evenement dringend actie kan worden ondernomen. In dit verband moet rekening worden gehouden met de specifieke situatie van micro- of kleine ondernemingen.
- (20) Daarnaast hebben bepaalde aanbieders van hostingdiensten technische oplossingen ontwikkeld waarmee rechthebbenden, via een specifieke applicatieprogrammeerinterface, ook in real time, ongeoorloofd gebruik van hun content kunnen melden en de verwerking van dergelijke meldingen kunnen versnellen. Verordening (EU) 2022/2065 roept de Commissie op de ontwikkeling en toepassing van vrijwillige normen voor de elektronische indiening van meldingen door betrouwbare flaggers te ondersteunen en te bevorderen, onder meer via applicatieprogrammeerinterfaces. De ontwikkeling en het gebruik van dergelijke technische oplossingen door tussenpersonen die geen onlineplatforms zijn, moeten ook worden aangemoedigd, op voorwaarde dat daarin een verhaalmechanisme is opgenomen.
- (21) Er zijn verschillende manieren om het omroepsignaal te versleutelen of te markeren, met inbegrip van het forensisch watermerken, om het tegen ongeoorloofd gebruik te beschermen. Houders van rechten moeten optimaal gebruikmaken van deze

⁹ Richtlijn 2010/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2010 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten) ([PB L 95 van 15.4.2010, blz. 1](#)).

oplossingen waarmee de bron van ongeoorloofde doorgifte snel en nauwkeurig kan worden geïdentificeerd.

- (22) Aanbieders van tussenhandelsdiensten upstream in de internetinfrastructuur, zoals contentdistributienetwerken of reverse proxy's, zijn vaak de enige diensten die door houders van rechten worden geïdentificeerd wanneer zij ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen opsporen. Voor zover zij geen hostingdiensten aanbieden, zijn de regels inzake meldingen niet op hen van toepassing. Sommige aanbieders staan echter meldingen toe en dragen bij tot de identificatie van de IP-adressen die door malafide exploitanten worden gebruikt, waardoor zij een belangrijke rol spelen bij het bestrijden van de ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen. Zij moeten daarom worden aangemoedigd om rechthebbenden en aanbieders van hostingdiensten te ondersteunen en met hen informatie te delen over de identificatie van de bronnen van de ongeoorloofde doorgifte, met inbegrip van, waar dit passend is, het IP-adres van oorsprong van de servers. Zij moeten ook een robuust beleid voeren om misbruik van hun diensten tegen te gaan, bijvoorbeeld door in hun algemene voorwaarden de mogelijkheid op te nemen om hun diensten aan malafide exploitanten die frequent ongeoorloofde doorgifte beschikbaar stellen, op te schorten. Deze praktijken moeten ook gelden voor diensten die hoogwaardige oplossingen aanbieden, met name serverproviders die vaak worden misbruikt om ongeoorloofde doorgifte te leveren.
- (23) Richtlijn 2001/29/EG en Richtlijn 2004/48/EG bieden de houders van rechten de mogelijkheid een bevel te vorderen tegen een aanbieder van tussenhandelsdiensten wiens diensten door een derde worden gebruikt om inbreuk te maken op hun intellectuele-eigendomsrechten. In 2017 publiceerde de Commissie de mededeling "Richtsnoeren inzake bepaalde aspecten van Richtlijn 2004/48/EG"¹⁰, waarin wordt gesteld dat het in bepaalde gevallen passend kan zijn dat een dergelijk bevel de aanbieder van tussenhandelsdiensten verplicht de toegang tot illegale inhoud weg te nemen of onmogelijk te maken. In de richtsnoeren wordt gesteld dat in het geval van grootschalige inbreuken of structurele inbreuken, en op basis van een analyse per geval, de eis om de toegang tot de volledige website te blokkeren evenredig zou kunnen zijn. In overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt in de richtsnoeren benadrukt dat, behoudens bepaalde waarborgen, de maatregelen die de aanbieders moeten nemen om het beoogde resultaat te bereiken, niet uitdrukkelijk in het bevel moeten worden omschreven. Het Unierecht voorziet echter niet in regels inzake de specifieke kenmerken van een rechterlijk bevel en evenmin in expliciete regels met betrekking tot rechtstreekse uitzendingen.
- (24) Er kunnen verschillende technische maatregelen worden gebruikt om blokkeringsbevelen uit te voeren en de toegang van eindgebruikers tot de ongeoorloofde doorgifte te voorkomen, bijvoorbeeld via het domeinnaamsysteem (DNS) of IP-blokkering.
- (25) Bovendien kunnen dynamische bevelen die betrekking hebben op nieuwe internetlocaties waar de ongeoorloofde doorgifte na uitvaardiging van het bevel beschikbaar komt, overeenkomstig de richtsnoeren een doeltreffend middel zijn om voortzetting van een ongeoorloofde doorgifte te voorkomen, mits in de nodige waarborgen is voorzien. Dergelijke bevelen zijn een nuttig middel om de door de piraterijdiensten ontwikkelde weerbaarheidsstrategieën, zoals het opzetten van

¹⁰ COM(2017) 708 final (de "richtsnoeren").

spiegelsites onder verschillende domeinnamen of het wisselen naar verschillende IP-adressen om de blokkeringsmaatregelen te omzeilen, aan te pakken.

- (26) Tot dusver worden slechts in enkele lidstaten dynamische bevelen uitgevaardigd¹¹. Deze bevelen worden uitgevaardigd door de rechtbanken of door bepaalde administratieve autoriteiten die bevoegd zijn om maatregelen tot blokkering of verwijdering ambtshalve of naar aanleiding van klachten te gelasten. Dit soort bevelen is met name geschikt om ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen aan te pakken.
- (27) Het is van essentieel belang dat organisatoren van sportevenementen, ook al zijn zij krachtens het Unierecht niet als rechthebbenden erkend, overeenkomstig het intern recht om rechterlijke bevelen kunnen verzoeken teneinde ongeoorloofde doorgifte van een live-sportevenement te voorkomen en de voortzetting van een dergelijke ongeoorloofde doorgifte te verbieden. Het is ook belangrijk dat bevelen inzake live-sportevenementen dynamisch zijn, zodat zij snel genoeg ook van toepassing zijn op de bijkomende piraterijdiensten die op het moment van de procedure nog niet geïdentificeerd zijn en die toegang geven tot de ongeoorloofde doorgifte van hetzelfde live-sportevenement, mits de nodige waarborgen zijn toegepast.
- (28) Aangezien het waardeverlies voor andere soorten live-evenementen vaak groter is tijdens de live-uitzending, is het even belangrijk om een ruimere beschikbaarheid van dynamische bevelen aan te moedigen om ongeoorloofde doorgifte van dergelijke evenementen te voorkomen.
- (29) Om overblokkering te voorkomen, moeten de extra internetlocaties waarop dynamische bevelen van toepassing zijn, correct worden geïdentificeerd. Er kunnen verschillende mogelijkheden worden overwogen om de lijst van internetlocaties die onder een bevel vallen te actualiseren, zoals overeenstemming over een methodologie als onderdeel van het bevel, ook voor de samenwerking tussen houders van rechten en adressaten van de bevelen, onderworpen aan controle door een justitiële autoriteit.
- (30) Een bevel is meestal gericht aan aanbieders van internettoegang, aangezien zij in de positie zijn om te voorkomen dat eindgebruikers toegang hebben tot een specifieke dienst die ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen biedt. Andere aanbieders van tussenhandelsdiensten kunnen echter worden misbruikt om ongeoorloofde doorgifte te faciliteren of blokkeringsbevelen te omzeilen. Contentdistributienetwerken en reverse proxy's kunnen bijvoorbeeld worden gebruikt om de oorsprong van de ongeoorloofde doorgifte af te schermen, terwijl alternatieve DNS-omzettingdiensten en proxydiensten zoals virtuele particuliere netwerken (VPN's) kunnen worden gebruikt om de toegang te faciliteren tot diensten die zijn geblokkeerd. Aanbieders van tussenhandelsdiensten moeten overwegen of zij verdere vrijwillige maatregelen kunnen nemen om misbruik van hun diensten te voorkomen. Dergelijke maatregelen op eigen initiatief kunnen met name worden besproken in het kader van de monitoring van deze aanbeveling die de Commissie zal uitvoeren met de steun van het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten dat wordt gehost door het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie ("EUIPO-waarnemingscentrum").

¹¹ Study on dynamic blocking injunctions in the European Union, EUIPO, maart 2021; Mapping report on national remedies against online piracy of sports content, Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector, december 2021; Live event piracy. Challenges and best practices from online intermediaries to prevent the use of their services for live event piracy, EUIPO, maart 2023.

- (31) Andere marktspelers, zoals aanbieders van reclame, alsook betalingsdianstaaanbieders, kunnen via hun verplichtingen uit hoofde van het EU-antiwitwaskader en vrijwillige maatregelen ook bijdragen tot de bestrijding van online piraterij. Om tegen te gaan dat met piraterijdiensten geld wordt verdiend, faciliteert de Commissie een memorandum van overeenstemming over onlinereclame en intellectuele-eigendomsrechten. De ondertekenaars van dat memorandum verbinden zich er vrijwillig toe om reclame op websites en mobiele applicaties die inbreuk maken op intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van auteursrechten, tot een minimum te beperken. Deze samenwerking moet verder worden aangemoedigd om ervoor te zorgen dat dergelijke diensten niet faciliterend zijn voor het promoten en de werking van exploitanten die toegang verlenen tot ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen.
- (32) Om piraterij op een holistische wijze aan te pakken, is het belangrijk om commerciële aanbiedingen die eindgebruikers toegang geven tot uitzendingen of doorgiften van live-evenementen, ruimer beschikbaar, beter betaalbaar en aantrekkelijker te maken. Wat evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving betreft, zoals de Olympische Spelen, het Wereldkampioenschap voetbal of het Europees kampioenschap voetbal, kunnen de lidstaten zorgen voor brede toegang van het publiek tot televisie-uitzendingen overeenkomstig artikel 14 van Richtlijn 2010/13/EU.
- (33) Bovendien blijkt uit een recent onderzoek dat de toegankelijkheid en beschikbaarheid van een legaal aanbod tegen concurrerende prijzen hebben geleid tot een lichte daling van het aantal gebruikers dat gepirateerde content consumeert¹². Het is dan ook belangrijk om eindgebruikers bewuster te maken van de beschikbaarheid van een legaal aanbod. Sommige lidstaten zorgen er bijvoorbeeld voor dat wanneer een website wordt geblokkeerd op grond van een rechterlijk bevel, gebruikers die proberen er toegang toe te krijgen, op de hoogte worden gesteld van de blokkering en informatie krijgen over de bronnen waar de inhoud legaal toegankelijk is. Dit kan bijvoorbeeld worden gedaan door te verwijzen naar de Europese portaalsite voor online-inhoud, Agorateka, die is ontwikkeld door het EUIPO-waarnemingscentrum en die links bevat naar bestaande nationale portaalsites.
- (34) Grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten is belangrijk om het fenomeen van ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen, die per definitie over de grenzen heen plaatsvindt, beter aan te pakken. De uitwisseling van informatie over diensten waarvoor in een lidstaat een bevel is uitgevaardigd, zou nuttig kunnen zijn om de handhavingsautoriteiten in andere lidstaten waar dezelfde diensten beschikbaar zijn, te informeren.
- (35) Het EUIPO-waarnemingscentrum is op grond van Verordening (EU) nr. 386/2012 van het Europees Parlement en de Raad¹³ belast met het opzetten van mechanismen voor het helpen verbeteren van uitwisseling van informatie over de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten tussen de overheden van de lidstaten en het bevorderen van samenwerking met en tussen deze autoriteiten. De bestaande samenwerking die

¹² Intellectual Property Crime Threat Assessment, EUIPO en Europol, maart 2022.

¹³ Verordening (EU) nr. 386/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 19 april 2012 tot toewijzing aan het Harmonisatiebureau voor de interne markt (merken, tekeningen en modellen) van taken die verband houden met de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van de vergadering van vertegenwoordigers van de publieke en private sector als Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten ([PB L 129 van 16.5.2012, blz. 1](#)).

door het EUIPO-waarnemingscentrum op dit gebied wordt gefaciliteerd, moet zich ontwikkelen tot een specifiek netwerk voor de lidstaten om structureel informatie uit te wisselen over maatregelen, procedures en rechtsmiddelen die worden toegepast op ongeoorloofde doorgifte van sport- en andere live-evenementen, onder meer over het effect en de efficiëntie van die handhavingsinstrumenten, en over de uitdagingen en de goede praktijken op dat gebied. Het netwerk moet de dialoog tussen alle lidstaten mogelijk maken en de in sommige lidstaten bestaande administratieve autoriteiten omvatten die over specifieke bevoegdheden beschikken voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten. De in het kader van het netwerk verzamelde informatie moet bijdragen tot de monitoring van de effecten van de aanbeveling.

- (36) Een andere manier om tot een efficiëntere handhaving te komen, is het vergroten van de expertise van personen die betrokken zijn bij de handhaving van rechten tegen ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen door middel van passende opleidingsmaatregelen. Het EUIPO-waarnemingscentrum moet worden aangemoedigd om op dit specifieke gebied kennisopbouwactiviteiten te ontwikkelen en te organiseren voor nationale rechters en nationale autoriteiten.
- (37) De Commissie zal de in het licht van deze aanbeveling genomen maatregelen nauwlettend monitoren, met de steun van het EUIPO-waarnemingscentrum, dat technische expertise en organisatorische ondersteuning moet bieden en de ontwikkeling van ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen in de lidstaten moet monitoren. Om deze taak uit te voeren, is het van essentieel belang dat de lidstaten en de belanghebbenden relevante informatie uitwisselen over de follow-up van deze aanbeveling en de omvang van ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen. Belanghebbenden moeten ook informatie verstrekken over de ontwikkeling van het legale aanbod van de content waarop deze aanbeveling betrekking heeft. Op basis hiervan zal de Commissie de effecten van deze aanbeveling beoordelen en bepalen of aanvullende stappen nodig zijn, onder meer om de illegale verspreiding van andere soorten auteursrechtelijk beschermde inhoud te voorkomen.
- (38) Het gebruik van rechtsmiddelen uit hoofde van deze aanbeveling vereist dat de rechten en belangen van de personen op wie de maatregelen betrekking hebben, naar behoren tegen elkaar worden afgewogen, rekening houdend met de verschillende grondrechten en de evenredigheid van dergelijke maatregelen in elk individueel geval. De toepassing van dergelijke maatregelen moet doelgericht zijn en geen buitensporige verplichtingen opleggen aan tussenpersonen. Dergelijke maatregelen mogen niet leiden tot algemene monitoring.
- (39) Om te waarborgen dat het grondrecht op de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en het vrije verkeer van persoonsgegevens worden gerespecteerd, moet de verwerking van persoonsgegevens bij alle maatregelen ter uitvoering van deze aanbeveling volledig in overeenstemming zijn met de gegevensbeschermingsregels, en met name met Verordening (EU) 2016/679¹⁴ en Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad¹⁵, en de bevoegde toezichthoudende autoriteiten moeten daarop toezien.

¹⁴ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) ([PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1](#)).

- (40) Deze aanbeveling eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die zijn erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Deze aanbeveling moet met name waarborgen dat de artikelen 8, 11, 16, 17 en 47 van het Handvest ten volle worden geëerbiedigd.
- (41) Vanwege de complementariteit tussen deze aanbeveling en Verordening (EU) 2022/2065 moeten de effecten van de aanbeveling op ongeoorloofde doorgifte van live-uitzendingen van sportevenementen en andere evenementen worden beoordeeld, rekening houdend met de bevindingen van het EUIPO-waarnemingscentrum, in samenhang met de effecten van die verordening, en wel uiterlijk op 17 november 2025,

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

DOELSTELLING

- (1) Deze aanbeveling moedigt de lidstaten, de nationale autoriteiten, de houders van rechten en aanbieders van tussenhandelsdiensten aan doeltreffende, passende en evenredige maatregelen te nemen ter bestrijding van ongeoorloofde doorgifte live-uitzendingen van sportevenementen en andere evenementen in overeenstemming met de in deze aanbeveling uiteengezette beginselen en met volledige inachtneming van het Unierecht, met inbegrip van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- (2) In deze aanbeveling wordt gewezen op de verplichtingen van de lidstaten, de houders van rechten, de aanbieders van tussenhandelsdiensten en de afnemers van hun diensten overeenkomstig de bindende bepalingen van het Unierecht, met name Richtlijn 2000/31/EG, Richtlijn 2001/29/EG, Richtlijn 2002/58/EG, Verordening (EU) 2022/2065, Richtlijn (EU) 2019/790 en Richtlijn 2004/48/EG. De aanbeveling is niet van toepassing op enig rechtmatig gebruik van inhoud, zoals het gebruik van auteursrechtelijk beschermde inhoud krachtens de beperkingen en uitzonderingen en het gebruik van korte fragmenten overeenkomstig artikel 15 van Richtlijn 2010/13/EU.

DEFINITIES

- (3) Voor de toepassing van deze aanbeveling wordt verstaan onder:
- (a) “organisator van sportevenementen”: elke natuurlijke of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de organisatie van een sportevenement dat toegankelijk is voor het publiek;
- (b) “live-uitzending van een evenement”: een uitzending in real time, op welke wijze dan ook, al dan niet draadloos, van een evenement aan een publiek dat niet aanwezig is op de plaats waar het evenement in real time plaatsvindt;

¹⁵ Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad ([PB L 119 van 4.5.2016, blz. 89](#)).

- (c) “live-uitzending van een sportevenement”: een uitzending in real time, op welke wijze dan ook, al dan niet draadloos, van een sportevenement aan een publiek dat niet aanwezig is op de plaats waar het evenement in real time plaatsvindt;
- (d) “houder van rechten op de live-uitzending van sportevenementen”: elke natuurlijke of rechtspersoon die houder is van rechten op de live-uitzending van een sportevenement, ongeacht of het intellectuele-eigendomsrechten betreft, en die wettelijk gerechtigd is deze rechten af te dwingen;
- (e) “houder van rechten op de live-uitzending van een evenement”: elke natuurlijke of rechtspersoon die houder is van auteurs- of naburige rechten op de live-uitzending van werken en ander materiaal;
- (f) “ongeoorloofde doorgifte”: een gelijktijdige uitzending of heruitzending die bestemd is voor ontvangst door het publiek van een eerste live-uitzending van een evenement of een live-uitzending van een sportevenement, die niet is toegestaan door de houder van de rechten.

ONGEOORLOOFDE DOORGIFTE VAN LIVE-SPORTEVENEMENTEN

Zorgen voor de prompte behandeling van meldingen in verband met ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen

Prompte behandeling van meldingen

- (4) Bij de verwerking van meldingen over ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen moeten aanbieders van hostingdiensten rekening houden met de specifieke aard van een live-uitzending van een sportevenement om ernaar te streven dat de schade die tijdens de ongeoorloofde doorgifte van een dergelijk evenement wordt veroorzaakt, tot een minimum wordt beperkt.
- (5) Om ervoor te zorgen dat de melding wordt verwerkt en een besluit wordt genomen tijdens de live-uitzending van een sportevenement, worden aanbieders van hostingdiensten die geen onlineplatforms zijn, aangemoedigd om samen te werken met houders van rechten op de live-uitzending van sportevenementen, met name door:
 - (a) daadwerkelijk in gesprek te gaan met betrouwbare flaggers voor de toepassing van deze aanbeveling;
 - (b) het ontwikkelen en gebruiken van technische oplossingen om de verwerking van meldingen te vergemakkelijken, zoals applicatieprogrammeerinterfaces.

Samenwerking tussen houders van rechten en aanbieders van tussenhandelsdiensten

- (6) Om de live-uitzending van sportevenementen te beschermen, moeten houders van rechten op live-uitzendingen van sportevenementen worden aangemoedigd om gebruik te maken van de beste beschikbare technische oplossingen teneinde de identificatie van de bron van ongeoorloofde doorgifte te vergemakkelijken.
- (7) Aanbieders van tussenhandelsdiensten, met name aanbieders die in staat zijn de bron van ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen te identificeren en te lokaliseren, worden aangemoedigd om:

- (a) samen te werken, onder meer met aanbieders van hostingdiensten en houders van rechten op live-sportevenementen, teneinde de identificatie van de bron van ongeoorloofde doorgifte te vergemakkelijken; en
- (b) specifieke maatregelen te nemen tegen herhaald misbruik van hun diensten.

Bevelen tegen ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen

- (8) De lidstaten worden aangemoedigd om te beoordelen of organisatoren van sportevenementen in hun rechtsgebied het recht hebben gerechtelijke stappen te ondernemen om de ongeoorloofde doorgifte van een live-sportevenement te voorkomen of te verbieden. Wanneer dit niet het geval is, worden de lidstaten aangemoedigd om organisatoren van sportevenementen een rechtspositie te verlenen om een rechterlijk bevel te vorderen teneinde een dreigende ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen te voorkomen of de voortzetting van de ongeoorloofde doorgifte te verbieden.

Adressaten van de rechterlijke bevelen

- (9) De lidstaten worden aangemoedigd om de mogelijkheid te bieden rechterlijke bevelen uit te vaardigen tegen exploitanten van ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen, en tegen aanbieders van tussenhandelsdiensten wier diensten door een derde worden misbruikt voor de ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen, ongeacht het feit dat de tussenpersoon niet verantwoordelijk is, teneinde een dergelijke ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen te beëindigen of te voorkomen. Een dergelijk bevel kan bestaan uit het blokkeren van de toegang tot ongeoorloofde doorgiften van live-sportevenementen.
- (10) De lidstaten worden aangemoedigd te voorzien in de mogelijkheid om deze bevelen toe te passen op aanbieders van tussenhandelsdiensten die hun activiteiten richten op afnemers van de diensten in de lidstaten.
- (11) De lidstaten worden aangemoedigd om houders van rechten op live-sportevenementen in staat te stellen vóór het begin van het sportevenement een verzoek tot uitvaardiging van een bevel in te dienen, onder meer door bij de bevoegde autoriteit bewijsstukken voor te leggen waaruit blijkt dat de exploitant in kwestie reeds toegang heeft verleend tot ongeoorloofde doorgifte van soortgelijke sportevenementen waarvoor zij de rechten bezitten.

Dynamische aard van de rechterlijke bevelen

- (12) De lidstaten worden aangemoedigd om te voorzien in de mogelijkheid om bevelen te vorderen die aan een bepaalde aanbieder van tussenhandelsdiensten worden opgelegd, die kunnen worden uitgebreid om, in overeenstemming met hun nationale procedurele regels, piraterijdiensten die ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen uitvoeren, te blokkeren, ook al waren deze diensten op het moment van het verzoek tot uitvaardiging van een rechterlijk bevel niet geïdentificeerd, maar hebben zij wel betrekking op hetzelfde sportevenement.
- (13) Om deze piraterijdiensten na de uitvaardiging van een rechterlijk bevel op passende wijze te identificeren, moeten de lidstaten het gebruik aanmoedigen van een methodologie per geval voor het bijwerken van de lijst van internetlocaties die onder het bevel vallen (bijvoorbeeld geïdentificeerd via een domeinnaam, IP-adres of

URL), onder meer door samenwerking tussen de houders van rechten en de adressaten van het bevel, onderworpen aan controle door een justitiële autoriteit. De lidstaten kunnen overwegen of een onafhankelijke nationale autoriteit de lijst van internetlocaties waarvoor een bevel is uitgevaardigd, schriftelijk moet bevestigen.

- (14) Wanneer de lidstaten een onafhankelijke administratieve autoriteit de bevoegdheid geven om rechterlijke bevelen uit te vaardigen of de lijst van internetlocaties die onder het rechterlijke bevel vallen te actualiseren, moeten die beslissingen onderworpen zijn aan het recht om bij de rechter beroep in te stellen.

Waarborgen

- (15) Bij het invoeren of toepassen van regels inzake rechterlijke bevelen in verband met ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen worden de lidstaten aangemoedigd er rekening mee te houden dat de in het bevel vervatte maatregelen niet onredelijk belastend mogen zijn voor de adressaten. Zij moeten doelgericht zijn en mogen gebruikers niet onnodig de mogelijkheid ontnemen om rechtmatig toegang te krijgen tot de beschikbare informatie.
- (16) Wanneer het rechterlijk bevel de vorm aanneemt van een blokkeringsmaatregel, moet ervoor worden gezorgd dat het gericht is op de via internetlocaties geïdentificeerde piraterijdiensten die voornamelijk gericht zijn op het bieden van toegang tot ongeoorloofde doorgiften of ongeoorloofde inhoud.
- (17) De technische maatregelen die voor de uitvoering van dergelijke bevelen worden toegepast, moeten toereikend zijn om de toegang tot de ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen te voorkomen of ten minste te bemoeilijken, en eindgebruikers ernstig ontmoedigen om toegang te krijgen tot deze ongeoorloofde doorgiften.
- (18) De lidstaten worden aangemoedigd ervoor te zorgen dat de houders van rechten op de live-uitzending van sportevenementen de informatie over de internetlocaties die niet langer worden gebruikt voor ongeoorloofde doorgifte van sportevenementen regelmatig bijwerken, zodat de restricties voor deze internetlocaties kunnen worden opgeheven.
- (19) De lidstaten worden aangemoedigd te bepalen dat de duur van het bevel niet langer is dan wat nodig is om de houders van rechten op de live-uitzending van sportevenementen effectief te beschermen. De lidstaten worden aangemoedigd ervoor te zorgen dat de in dit verband toegepaste blokkeringsmaatregelen pas van kracht worden wanneer het sportevenement rechtstreeks wordt uitgezonden.

Vrijwillige samenwerking

- (20) Aanbieders van tussenhandelsdiensten moeten worden aangemoedigd om passende en evenredige vrijwillige initiatieven te overwegen om te voorkomen dat hun diensten worden misbruikt voor ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen.
- (21) Andere marktdeelnemers, zoals reclame- en betalingsdiensten, moeten worden aangemoedigd om ervoor te zorgen dat hun diensten niet faciliterend zijn voor het promoten en de werking van exploitanten die toegang verlenen tot ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen.

ONGEOORLOOFDE DOORGIFTE VAN ANDERE LIVE-EVENEMENTEN

Zorgen voor de prompte behandeling van meldingen in verband met ongeoorloofde doorgifte van andere live-evenementen

Prompte behandeling van meldingen

- (22) Bij de verwerking van meldingen over ongeoorloofde doorgifte van andere live-evenementen moeten aanbieders van hostingdiensten rekening houden met de specifieke aard van live-uitzendingen om ernaar te streven dat de schade die tijdens de ongeoorloofde doorgifte van een dergelijk evenement wordt veroorzaakt, tot een minimum wordt beperkt.
- (23) Om ervoor te zorgen dat de melding wordt verwerkt en een besluit wordt genomen tijdens de live-uitzending van een evenement, worden aanbieders van hostingdiensten die geen onlineplatforms zijn, aangemoedigd om samen te werken met houders van rechten, met name door:
 - (a) daadwerkelijk in gesprek te gaan met betrouwbare flaggers voor de toepassing van deze aanbeveling;
 - (b) het ontwikkelen en gebruiken van technische oplossingen om de verwerking van meldingen te vergemakkelijken, zoals applicatieprogrammeerinterfaces.

Samenwerking tussen houders van rechten en aanbieders van tussenhandelsdiensten

- (24) Om de live-uitzending van een evenement te beschermen, moeten houders van rechten op live-uitzendingen van een evenement worden aangemoedigd om gebruik te maken van de beste beschikbare technische oplossingen teneinde de identificatie van de bron van ongeoorloofde doorgifte te vergemakkelijken.
- (25) Aanbieders van tussenhandelsdiensten, met name aanbieders die in staat zijn de bron van ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen te identificeren en te lokaliseren, worden aangemoedigd om:
 - (a) samen te werken, onder meer met houders van rechten, teneinde de identificatie van de bron van ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen te vergemakkelijken;
 - (b) specifieke maatregelen te nemen tegen herhaald misbruik van hun diensten.

Rechterlijke bevelen tegen de ongeoorloofde doorgifte van andere live-evenementen

Dynamische aard van de rechterlijke bevelen

- (26) De lidstaten worden aangemoedigd om ervoor te zorgen dat aan een bepaalde aanbieder van tussenhandelsdiensten rechterlijke bevelen kunnen worden opgelegd waarmee ook ongeoorloofde doorgifte van live-sportevenementen door piraterijdiensten kan worden geblokkeerd, ook in gevallen waarin deze diensten op het moment van het verzoek tot uitvaardiging van een rechterlijk bevel niet geïdentificeerd waren, maar het wel hetzelfde live-evenement betrof, zulks overeenkomstig hun nationale procedureregels en in overeenstemming met de toepasselijke bepalingen van Unierecht, waaronder het Handvest, met name het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie en het recht op bescherming van persoonsgegevens.

- (27) Om deze piraterijdiensten na de uitvaardiging van een rechterlijk bevel op passende wijze te identificeren, moeten de lidstaten het gebruik aanmoedigen van een methodologie per geval voor het bijwerken van de lijst van internetlocaties die onder het bevel vallen (bijvoorbeeld geïdentificeerd via een domeinnaam, IP-adres of URL), onder meer door samenwerking tussen de houders van rechten en de adressaten van het bevel.
- (28) Wanneer de lidstaten een onafhankelijke administratieve autoriteit de bevoegdheid geven om rechterlijke bevelen uit te vaardigen of de lijst van internetlocaties die onder het rechterlijke bevel vallen te actualiseren, moeten die beslissingen onderworpen zijn aan het recht om bij de rechter beroep in te stellen.

Waarborgen

- (29) Bij het invoeren of toepassen van regels inzake rechterlijke bevelen in verband met ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen worden de lidstaten aangemoedigd er rekening mee te houden dat de in het bevel vervatte maatregelen niet onredelijk belastend mogen zijn voor de adressaten. Zij moeten doelgericht zijn en mogen gebruikers niet onnodig de mogelijkheid ontnemen om rechtmatig toegang te krijgen tot de beschikbare informatie.
- (30) De lidstaten worden aangemoedigd ervoor te zorgen dat de houders van rechten op de live-uitzending van een evenement de informatie over de internetlocaties die niet langer worden gebruikt voor ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen regelmatig bijwerken, zodat de restricties voor deze internetlocaties kunnen worden opgeheven.

Vrijwillige samenwerking

- (31) Aanbieders van tussenhandelsdiensten moeten worden aangemoedigd om passende en evenredige vrijwillige initiatieven te overwegen om te voorkomen dat hun diensten worden misbruikt voor ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen.
- (32) Andere marktdeelnemers, zoals reclame- en betalingsdiensten, moeten worden aangemoedigd om ervoor te zorgen dat hun diensten niet faciliterend zijn voor het promoten en de werking van exploitanten die toegang verlenen tot ongeoorloofde doorgifte van live-evenementen.

BEWUSTMAKING EN VRIJWILLIGE SAMENWERKING TUSSEN OVERHEIDSINSTANTIES

Commerciële aanbiedingen en bewustmaking

- (33) Houders van rechten op live-uitzendingen van sport- en andere evenementen moeten worden aangemoedigd om hun commerciële aanbiedingen ruimer beschikbaar, beter betaalbaar en aantrekkelijker te maken voor de eindgebruikers in de hele Unie.
- (34) De lidstaten worden aangemoedigd om gebruikers bewuster te maken van het legale aanbod van live uitgezonden sport- en andere evenementen. De lidstaten wordt ook verzocht gebruikers die toegang proberen te krijgen tot diensten die ongeoorloofde doorgifte van live uitgezonden sport- en andere evenementen bieden en op grond van een bevel zijn geblokkeerd, te informeren over de redenen voor de blokkering en hen

informatie te verstrekken over het legale aanbod dat beschikbaar is om dergelijke evenementen te bekijken.

- (35) De lidstaten worden aangemoedigd om de nationale rechtshandavingsinstanties bewust te maken van de kwesties die in deze aanbeveling aan bod komen en om capaciteit op te bouwen om onderzoek te faciliteren en passende maatregelen te nemen tegen exploitanten van ongeoorloofde doorgifte van live uitgezonden sport- en andere evenementen op commerciële schaal, onder meer door deel te nemen aan bestaande grensoverschrijdende rechtshandavingsoperaties.

Samenwerking tussen autoriteiten

- (36) De lidstaten worden aangemoedigd proactief informatie uit te wisselen over de diensten waarvan de toegang op hun grondgebied is geblokkeerd op basis van een bevel van een nationale autoriteit.
- (37) De Commissie verzoekt het EUIPO-waarnemingscentrum een speciaal netwerk van administratieve autoriteiten op te richten om regelmatig informatie uit te wisselen over de toegepaste maatregelen, de uitdagingen en goede praktijken bij het aanpakken van de kwesties die in deze aanbeveling aan bod komen. Lidstaten die geen gespecialiseerde administratieve autoriteiten hebben, met inbegrip van lidstaten die andere relevante initiatieven in verband met piraterij hebben ontwikkeld, worden ook aangemoedigd om aan deze uitwisselingen deel te nemen. Het netwerk moet er met name op gericht zijn de mogelijkheden voor verdere grensoverschrijdende samenwerking te beoordelen.
- (38) Het EUIPO-waarnemingscentrum wordt aangemoedigd kennisopbouwende activiteiten met betrekking tot de bestaande regels en praktijken voor de rechtshandhaving op het gebied van ongeoorloofde doorgifte van live uitgezonden sport- en andere evenementen beschikbaar te maken voor nationale rechters en autoriteiten.

FOLLOW-UP EN MONITORING

- (39) De Commissie verzoekt het EUIPO-waarnemingscentrum haar te ondersteunen bij de identificatie van indicatoren, in samenwerking met de belanghebbenden, om de uitvoering en de effecten van deze aanbeveling te monitoren.
- (40) De lidstaten en de belanghebbenden worden aangemoedigd alle relevante informatie over dergelijke maatregelen en acties aan het EUIPO-waarnemingscentrum en de Commissie te verstrekken. Daarnaast wordt de lidstaten en de belanghebbenden verzocht beschikbare informatie en gegevens te verstrekken over de omvang van de ongeoorloofde doorgifte van live uitgezonden sport- en andere evenementen. Belanghebbenden worden ook aangemoedigd informatie te verstrekken over de beschikbaarheid en de vindbaarheid van het legale aanbod van de content waarop deze aanbeveling betrekking heeft.
- (41) Op basis hiervan en op basis van andere relevante bronnen verzoekt de Commissie het EUIPO-waarnemingscentrum haar te ondersteunen bij het monitoren van de effecten van deze aanbeveling over onlinepiraterij van sport- en andere live-evenementen.
- (42) De Commissie zal de effecten van deze aanbeveling over ongeoorloofde doorgifte van live uitgezonden sport- en andere evenementen uiterlijk op 17 november 2025

beoordelen, rekening houdend met de bevindingen van het EUIPO-waarnemingscentrum. Op basis hiervan zal de Commissie beoordelen of aanvullende maatregelen op het niveau van de Unie nodig zijn, onder meer om de illegale verspreiding van andere soorten auteursrechtelijk beschermde inhoud te voorkomen, rekening houdend met de technologische ontwikkeling, de ontwikkeling van distributiekkanalen en consumptiepatronen, en met de eventuele gevolgen van de uitvoering van Verordening (EU) 2022/2065 voor de ongeoorloofde doorgifte van live uitgezonden sport- en andere evenementen.

Gedaan te Brussel, 4.5.2023

Voor de Commissie
Thierry BRETON
Lid van de Commissie

